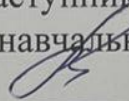


МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІРПІНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи


Олена ПУСТОВА
« 01 » 03 2023р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

**навчальної дисципліни «Бюджетна система»
для підготовки фахового молодшого бакалавра
за галуззю знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**

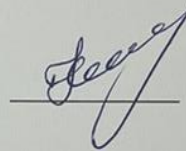
Робоча програма навчальної дисципліни «Бюджетна система» складена на основі програми навчальної дисципліни, затвердженої у 2023 р.

Розробник

Людмила ХАРЧЕНКО

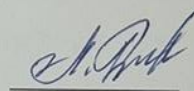
Розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії фінансово-економічних дисциплін, протокол №1 від «31» серпня 2023 р.

Голова циклової комісії



Валентина КАЛУСЕНКО

Завідувач навчально-методичного
кабінету коледжу



Людмила РОМАНЕНКО

Зміст

1. Передмова.....	4
2. Методи і критерії оцінювання.....	8
3. Опис навчальної дисципліни.....	10
4. Структура навчальної дисципліни.....	11
5. Зміст навчальної дисципліни за змістовими модулями.....	12
6. Тестові завдання до модульних контрольних робіт.....	27
7. Перелік питань для підсумкової модульної контрольної роботи.....	41
8. Рекомендовані джерела інформації.....	43

ПЕРЕДМОВА

Загальновідомо, що роль економічних наук в сучасних умовах значно зростає і підготовка фахівців для народного господарства є пріоритетною. Практика реформування економіки, розвиток ринкових відносин, забезпечення інтеграції економіки України в систему всесвітнього господарства пред'являє високі вимоги до економічних знань.

У робочій навчальній програмі передбачається вивчення дисципліни «Бюджетна система», ознайомлення з конкретними формами прояву економічних відносин у сфері бюджету. З допомогою бюджету здійснюється перерозподіл більшої частини національного доходу. Бюджет забезпечує існування держави, розвиток її економіки, культури. При цьому переслідується мета розкрити закони побудови і функціонування бюджетної системи, теоретичні і практичні засади системи державного фінансового регулювання в ринковій економіці.

Розглядаючи бюджет у системі фінансових планів, слід відзначити, що він посідає центральне місце. Це зумовлюється тим, що за допомогою бюджету, як центральної ланки фінансової системи повинно здійснюватися забезпечення всіх розподільних процесів в Україні.

Все це необхідно знати майбутнім фахівцям, щоб об'єктивно оцінювати економічні процеси, що відбуваються у суспільстві, розуміти суть і тенденції розвитку бюджетних відносин. А це в свою чергу зумовлює необхідність прийняття рішучих заходів щодо забезпечення можливостей бюджету для подолання інфляційних процесів шляхом запровадження обмежень на приріст бюджетних видатків, консолідації переважної частини державних витрат у складі бюджету, стабілізації і раціональної податкової системи.

Курс «Бюджетна система» передбачений навчальною програмою з підготовки фахових молодших бакалаврів і вивчається студентами після знайомства із загальнотеоретичними економічними дисциплінами, такими як «Політекономія», «Фінанси» та ін.

Засвоєння теоретичних засад фінансових відносин створює ту основу, на якій базується вивчення прикладних фінансових дисциплін, що розкривають конкретні питання організації фінансів у різних ланках фінансової системи.

Бюджетна система є провідною ланкою державних фінансів. Держава використовує бюджет як інструмент реалізації своєї соціально-економічної політики, адже він відображає складну систему перерозподільних відносин у суспільстві, охоплює практично кожну юридичну та фізичну особу. Саме це визначає мету навчальної дисципліни.

Мета вивчення курсу «Бюджетна система» формування системи знань про бюджетні відносини і характер їх впливу на суспільство, розкриття законів побудови і функціонування бюджетної системи, теоретичних засад системи державного та фінансового регулювання в ринковій економіці.

Завдання вивчення дисципліни «Бюджетна система» полягають у:

- засвоєнні теоретичних основ формування і використання бюджету держави;

- розумінні засад бюджетного устрою і принципів побудови бюджетної системи;
- формуванні теоретичних і практичних знань щодо методів і джерел формування доходів бюджету та напрямів і форм фінансування видатків;
- формуванні знань з питань бюджетного планування та контролю, управління бюджетними відносинами;
- формуванні знань з обслуговування державного боргу та організації міжбюджетних відносин.

Вивчення дисципліни «Бюджетна система» передбачає набуття здобувачем компетентностей, а саме:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 1. Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність, згідно з вимогами законодавства.

СК 3. Розуміння особливостей функціонування сучасної національної і світової фінансових систем та їх структури.

СК 7. Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 9. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Очікувані результати навчання

Результати навчання (РН):

РН 3. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами.

PH 5. Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень.

PH 6. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

PH 9. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності.

PH 15. Виявляти навички самостійної роботи та роботи в команді, демонструвати гнучке мислення, відкритість до нових знань

Взаємозв'язок з іншими дисциплінами. Курс «Бюджетної системи» слід пов'язувати з теоретичними курсами: «Фінанси», «Гроші та кредит», «Податкова система», «Політекономія» та ін.

В процесі викладання дисципліни використовується кредитно-модульна система організації навчального процесу, яка відповідає вимогам ECTS. У навчальному процесі використовуються такі методи навчання:

- лекції;
- семінарські заняття;
- самостійна робота.

Форми та засоби поточного та підсумкового контролю

До контрольних заходів входять поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять та виконання модульних контрольних робіт і має на меті перевірку рівня засвоєння студентами навчального матеріалу дисципліни.

Під час семінарських занять застосовуються такі засоби контролю як: усне опитування з питань, зазначених у плані семінарських занять, самостійної та індивідуальної роботи, а також за допомогою тестів та доповідей.

Поточний контроль знань здійснюється за допомогою усного та письмового опитування (тести), проведенням колоквиумів та проведенням МКР та ПМК. Підсумковий контроль здійснюється шляхом написання ПМК.

Відповідно до Положення «Про організацію освітнього процесу в Ірпінському фаховому коледжі економіки та права», оцінювання навчальних досягнень випускників з усіх видів навчальної роботи здійснюється за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ECTS за схемою:

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
80-89	Добре	B	Дуже добре

			(вище середнього рівня з кількома помилками)
65–79		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
55–64	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
50–54		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35–49	Незадовільно	FX	Незадовільно (допуск до екзамену)
1–34		F	Неприйнято (недопуск до екзамену)

У разі отримання оцінки «незадовільно» здобувач фахової передвищої освіти має право на два перескладання: викладачу та комісії.

МЕТОДИ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ

Оцінювання результатів навчальної діяльності студентів здійснюється такими засобами: усне опитування, опитування за допомогою тестів, письмові контрольні, оцінювання самостійних завдань, задач та рефератів.

При усному та письмовому опитуваннях оцінювання навчальної діяльності студентів спирається на такі критерії:

- оцінка «відмінно» виставляється студенту, який безпомилково викладає навчальний матеріал, показує глибоке розуміння суті поставлених питань;

- оцінка «добре» виставляється студенту, який грамотно розкриває суть поставлених питань, добре володіє термінами дисципліни, але припускає несуттєві помилки;

- оцінка «задовільно» виставляється студенту, який поверхово викладає суть навчального матеріалу, припускає багато помилок при відповідях на поставлені питання;

- оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не знає суті поставлених питань, при викладенні навчального матеріалу, допускає грубі помилки.

Оцінювання знань студентів при застосуванні тестів здійснюється, виходячи із співвідношення між кількістю правильних відповідей і всією кількістю завдань, що входять до тесту.

Шкала оцінок по тестах:

Оцінка	Правильні відповіді, %
Відмінно	не < 80
Добре	не < 70
Задовільно	не < 50
Незадовільно	< 50

**Розподіл балів за рейтинговою системою оцінювання з
навчальної дисципліни «Бюджетна система»
(форма контролю – залік)**

Модуль 1 – 35 балів						Контрольний захід №1 –7 балів	Підсумок по модулю 35 балів		
	ЗМ 1 = 13 балів			ЗМ 2 = 15 балів					
Тема	T1	T2	T3	T4	T5				
Активність на семінарах	2	2	3	4	6				
Виконання самостійної роботи	2	2	2	2	3				
Модуль 2 – 40 балів						Контрольний захід №3 –10 балів	Підсумок по модулю 2 40 балів	ПМК (ККР) =25 балів	Підсумкова атестація = М1+ М2+ індивід.завдання + ПМК = 100 балів
	ЗМ 3 = 15 балів		ЗМ 4 =15 балів						
Тема	T6	T7	T8	T9	T10				
Активність на семінарах	6	3	3	3	3				
Виконання самостійної роботи	4	2	2	2	2				

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БЮДЖЕТНА СИСТЕМА»

Предмет: Курс «Бюджетна система» – це нормативна навчальна дисципліна циклу професійної підготовки фахового молодшого бакалавра за напрямом 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», предметом вивчення якої є фінансові відносини, що виникають між державою і суб'єктами підприємницької діяльності.

Економічний зміст дисципліни передбачає послідовне вивчення теоретичних основ функціонування державного бюджету та місцевих бюджетів, засвоєння теоретичних основ формування і використання бюджету держави, визначення обсягів бюджетних видатків, які забезпечують реалізацію функцій держави.

Мета: вивчення сутності бюджетних відносин і характеру їх впливу на суспільство, що дозволить забезпечити ефективне управління бюджетом і фінансовою діяльністю в цілому.

Змістовно-модульна структура дисципліни Курс: третій Семестр: шостий	Галузь знань, напрямок підготовки	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів: національних ECTS – 3 Модулів: 2 Змістових модулів: 4 Загальна кількість годин: 90 годин	Шифр і назва галузі знань: 07 «Управління та адміністрування» Код спеціальності: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» Освітньо-кваліфікаційний рівень - фаховий молодший бакалавр	Нормативна Лекції: 30 год. Семінари: 26 год. Самостійна робота: 34 год. Вид контролю: залік

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БЮДЖЕТНА СИСТЕМА»

№ п/п	Змістовні модулі	Кількість годин				
		Всього	Лекції	Семінарські (практичні) заняття	Індивідуально-консультаційна робота	СРС
Модуль I = (2.17 залікових кредитів)						
ЗМ1 (Т1-3)						
Т1	Засади бюджетного устрою	6	2	2		2
Т2	Склад і структура бюджетної системи України	8	2	2		4
Т3	Бюджетне планування і контроль	8	2	2		4
ЗМ2 (Т4-5)						
Т4	Склад і структура доходів державного бюджету України	12	4	4		4
Т5	Склад і структура видатків державного бюджету України	16	6	4		6
Всього по Модулю 1		50	16	14		20
Форма модульного контролю – тестовий контроль						
Модуль II = (1.43 залікових кредитів)						
ЗМ3 (Т6-7)						
Т.6	Фінансування державного бюджету України	12	4	4		4
Т.7	Обслуговування боргових зобов'язань державного бюджету України	8	2	2		4
ЗМ 4 (Т. 8-10)						
Т.8	Бюджети місцевого самоврядування	6	2	2		2
Т.9	Доходи і видатки місцевих бюджетів України	6	2	2		2
Т.10	Міжбюджетні взаємовідносини	8	4	2		2
Всього по Модулю 2		40	14	12		14
Форма модульного контролю – тестовий контроль						
Разом годин з курсу		90	30	26		34
Форма підсумкового контролю – залік						

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВИМИ МОДУЛЯМИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ №1 (ЗМ1). БЮДЖЕТНИЙ УСТРІЙ ТА БЮДЖЕТНЕ ПЛАНУВАННЯ

ТЕМА 1. ЗАСАДИ БЮДЖЕТНОГО УСТРОЮ

План лекційного заняття

1. Економічна сутність бюджету.
2. Поняття, структура та напрямки використання бюджетних ресурсів.
3. Взаємозалежність ВВП і бюджету.
4. Бюджетна політика.

План семінарського заняття

1. Сутність і значення бюджету держави.
2. Бюджет держави як економічна категорія.
3. Взаємозалежність ВВП та бюджету.
4. Бюджет як основний фінансовий план держави.
5. Роль і місце бюджету у фінансово-кредитному механізмі.
6. Бюджетна політика, її сутність.
7. Головні напрямки бюджетної політики України.
8. Характеристика бюджетного механізму.
9. Фінансові ресурси: сутність, структура, напрямки використання.

Сутність і значення бюджету держави. Бюджет держави як економічна категорія. Бюджет як основний фінансовий план держави. Роль і місце бюджету у фінансово-кредитному механізмі. Бюджетна політика держави та її сутність. Головні напрямки бюджетної політики України за умов поглиблення ринкових реформ.

Поняття бюджетного устрою і бюджетної системи, їх співвідношення.

Основи бюджетного устрою: виділення видів бюджетів; встановлення принципів побудови бюджетної системи; організація розмежування доходів і видатків між ланками бюджетної системи; встановлення характеру взаємовідносин між бюджетами.

Поняття бюджетного механізму, його складові.

Фінансові ресурси: сутність, структура, напрямки використання. Співвідношення обсягу фінансових ресурсів з величиною ВВП. Об'єктивна необхідність концепції фінансових ресурсів державою та масштаби централізації фінансових ресурсів, її форми і методи.

Перелік питань до самостійної роботи

1. Роль і місце бюджету у перерозподільних відносинах у суспільстві.
2. Бюджетний механізм: сутність та структура.

Рекомендовані джерела інформації

Основні: 1, 2, 9, 14, 16

Додаткові: 1, 13

ТЕМА 2. СКЛАД І СТРУКТУРА БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

План лекційного заняття

- 1.Бюджетний устрій.
- 2.Склад бюджетної системи.
- 3.Взаємовідносини між бюджетами.
- 4.Законодавча та нормативна база.
- 5.Зведений (консолідований) бюджет.
- 6.Принципи побудови бюджетної системи.
- 7.Значення бюджетів.

План семінарського заняття

- 1.Розвиток і становлення національної бюджетної системи.
- 2.Законодавча і нормативна база функціонування бюджетної системи України.
- 3.Бюджетна система України: поняття про бюджетну систему, види бюджетів, їх призначення.
- 4.Основи бюджетного устрою: види бюджетів, розмежування доходів і видатків, взаємовідносини між бюджетами.
- 5.Принципи побудови бюджетної системи.
- 6.Бюджетна класифікація та її структура .
- 7.Поєднання централізованих і децентралізованих бюджетів.
- 8.Взаємовідносини між бюджетами. Розмежування видатків і доходів між окремими бюджетами.

Основні ознаки розвитку і становлення національної бюджетної системи України.

Законодавча і нормативна база функціонування бюджетної системи.

Поняття про бюджетну систему. Види бюджетів. Центральний бюджет держави, його призначення. Місцеві бюджети, їх види. Централізовані регіональні бюджети та бюджети населених пунктів.

Принципи побудови бюджетної системи. Поєднання централізованих і децентралізованих бюджетів як основа демократичного бюджетного устрою. Альтернативні принципи встановлення взаємозв'язку між централізованими і децентралізованими бюджетами: єдність бюджетної системи та автономність кожного з них. Законодавче визначення бюджету держави як єдиного фонду грошових коштів. Переваги і недоліки бюджетної системи, побудованої на принципі єдності. Поняття й характерні ознаки принципу автономності бюджетів, його забезпечення. Автономність бюджетів як передумова ефективної фінансової діяльності місцевих органів влади й управління.

Засади розмежування видатків і доходів між окремими бюджетами. Територіальний та відомчий підходи до розподілу видатків. Фактори, що визначають порядок і пропорції розподілу доходів між бюджетами. Закріплені та регулюючі доходи. Чинники і порядок закріплення доходів. Види регулюючих доходів і порядок бюджетного регулювання.

Порядок складання, розгляду, затвердження і виконання бюджету.

Стадії та принципи бюджетного процесу. Повноваження учасників бюджетного процесу.

Звітність про виконання бюджету.

Характер та форми взаємовідносин між бюджетами. Субсидіювання та його види: субсидії, субвенції, дотації. Порядок виділення та використання окремих видів субсидіювання. Бюджетні надлишки, їх вилучення. Бюджетні позички, причини їх виникнення, порядок виділення і погашення. Взаємні розрахунки між бюджетами.

Перелік питань до самостійної роботи

1. Становлення та розвиток бюджетної системи.
2. Законодавча і нормативна база функціонування бюджетної системи.

Рекомендовані джерела інформації

Основні: 1, 2, 9, 10, 13, 14

Додаткові: 1, 12

ТЕМА 3 . БЮДЖЕТНЕ ПЛАНУВАННЯ І КОНТРОЛЬ

План лекційного заняття

- 1.Сутність та юридична база бюджетного планування.
- 2.Завдання, принципи і методи бюджетного планування.
- 3.Етапи бюджетного планування і прогнозування.
- 4.Бюджетна класифікація як один з напрямків складання проектів бюджетів різних рівнів.
- 5.Планування складових бюджетів – загального і спеціального фондів.

План семінарського заняття

- 1.Бюджетне планування як складова частина фінансового планування, основи бюджетного планування.
- 2.Сутність бюджетного планування.
- 3.Нормативно-правова база, завдання, принципи, методи бюджетного планування.
- 4.Бюджетне прогнозування.
- 5.Роль Міністерства фінансів України та його органів на місцях у бюджетному плануванні та прогнозуванні.
- 6.Порядок складання, розгляду та затвердження проектів державного і

місцевих бюджетів.

7.Етапи та методи розробки державного бюджету.

8.Стадії та принципи бюджетного процесу.

9.Повноваження учасників бюджетного процесу.

10.Звітність про виконання бюджету.

11.Фінансовий контроль в бюджетному процесі. Види, форми і методи бюджетного контролю.

12.Органи бюджетного контролю: Рахункова палата, Державна податкова служба України, Державна контрольно-ревізійна служба. Їх функції та структура.

13.Бюджетне регулювання. Методи та форми бюджетного регулювання.

14.Методи регулювання бюджетів по доходах та по видатках.

Економічні та організаційні основи бюджетного планування. Сутність бюджетного планування. Бюджетне планування як складова частина фінансового планування. Організаційно-методична робота з бюджетного планування. Нормативно-правове забезпечення. Завдання, принципи, методи бюджетного планування.

Роль Міністерства фінансів України та його органів на місцях у бюджетному плануванні та прогнозуванні.

Порядок складання, розгляду та затвердження проектів державного і місцевих бюджетів.

Бюджетне прогнозування.

Роль і місце фінансового контролю в бюджетному процесі. Види, форми і методи бюджетного контролю. Органи бюджетного контролю. Рахункова палата. Державна податкова служба України, її функції, права та структура. Державна контрольно-ревізійна служба, її функції та структура.

Бюджетне регулювання. Методи та форми бюджетного регулювання. Методи регулювання бюджетів по доходах та по видатках.

Перелік питань до самостійної роботи

1. Порядок складання, розгляду та затвердження проектів державного і місцевих бюджетів.

2. Органи бюджетного контролю: Рахункова палата, Державна фіскальна служба України, Державна фінансова інспекція. Їх функції та структура.

Рекомендовані джерела інформації

Основні: 1, 2, 9, 14,16

Додаткові: 1, 13

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ №2 (ЗМ2). ДОХОДИ І ВИДАТКИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

ТЕМА 4. СКЛАД І СТРУКТУРА ДОХОДІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ

План лекційного заняття

- 1.Складові бюджету.
- 2.Сутність доходів Державного бюджету, джерела доходів та методи формування доходів бюджету.
- 3.Класифікація та склад доходів Державного бюджету.

План семінарського заняття

- 1.Організація системи доходів бюджету, економічна суть.
- 2.Правове регулювання формування доходів.
- 3.Методи формування доходів бюджету.
- 4.Фактори, що впливають на формування доходів державного бюджету
- 5.Склад і структура доходів Державного бюджету України.
- 6.Класифікація податків. Податковий метод мобілізації доходів бюджету.
- 7.Неподаткові доходи бюджету держави.
- 8.Ресурсні платежі, їх види та роль в доходній частині бюджету.
- 9.Характеристика фондів бюджету.

Економічна суть та принципи організації системи доходів бюджету. Правове регулювання формування доходів. Класифікація доходів бюджету. Джерела формування доходів бюджету. Валовий внутрішній продукт як основа дохідної бази бюджету. Причини та умови використання національного багатства для формування доходів бюджету.

Методи формування доходів бюджету. Фактори, що впливають на формування доходів державного бюджету. Склад і структура доходів бюджету України.

Загальна характеристика податкової системи України, класифікація податків. Податковий метод мобілізації доходів бюджету. Значення прямих податків у формуванні доходів бюджету. Види непрямих податків, їх роль у доходах бюджету.

Неподаткові доходи бюджету. Доходи держави від підприємницької діяльності. Доходи від державних майна та угідь, надання послуг. Державні позики. Емісійний дохід держави.

Бюджетні трансферти.

Роль податкової політики у залученні іноземних інвестицій. Цільові державні фонди.

Перелік питань до самостійної роботи

1. Характеристика фондів бюджету.
2. Фактори впливу на доходи бюджету (внутрішні та зовнішні).

Рекомендовані джерела інформації

Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 14

Додаткові: 1, 11, 12

ТЕМА 5. СКЛАД І СТРУКТУРА ВИДАТКІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ

План лекційного заняття

1. Сутність видатків державного бюджету.
2. Принципи, форми і методи бюджетного фінансування.
3. Загальна характеристика видатків.
4. Бюджетна класифікація видатків.
5. Видатки ДБУ на національну оборону.
6. Видатки на державне управління.
7. Видатки на соціальну сферу.
8. Видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення.
9. Необхідність і склад видатків на розвиток економіки.
10. Напрями, форми і види бюджетного фінансування.
11. Державна підтримка економіки.
12. Фінансування промисловості та енергетики.

План семінарського заняття

1. Класифікація бюджетних видатків. Оптимізація структури видатків бюджету, її критерії.
2. Роль видатків бюджету у фінансовому забезпеченні потреб соціально-економічного розвитку.
3. Склад видатків на оборону, порядок їх планування і фінансування.
4. Склад видатків на державне управління.
5. Фінансування органів оборони та управління.
6. Видатки на судові органи і прокуратуру, на правоохоронні органи, на утримання податкової адміністрації та митних органів.
7. Порядок планування і фінансування видатків бюджету на управління.
8. Фінансування міжнародної діяльності держави.
9. Склад та структура видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення.
10. Соціальне страхування. Види соцстрахування. Соціальні фонди.
11. Пенсійне забезпечення громадян в Україні. Пенсійний фонд. Основні завдання його діяльності та функції.
12. Система освіти в Україні. Джерела фінансування освіти.

- 13.Склад і структура видатків на освіту.
14. Основні показники при визначенні фінансування шкіл. Планування фонду заробітної плати в загальноосвітніх закладах.
15. Фінансування вузів. Особливості кошторисного планування у вузах. Позабюджетні кошти державних вищих закладів освіти.
- 16.Система охорони здоров'я в Україні. Склад та структура видатків на охорону здоров'я.
- 17.Фінансування охорони здоров'я. Планування витрат. Основні статті кошторису.
- 18.Основні показники роботи установ охорони здоров'я. Система заробітної плати медичних працівників
- 19.Бюджетне фінансування закладів культури. Основні статті кошторисів бібліотек, будинків культури та інших культурно-освітніх закладів. Фінансування преси, радіо, телебачення.
- 20.Фінансування розвитку фізичної культури і спорту, роль бюджету в державній підтримці олімпійського руху.
- 21.Склад видатків бюджету на економічну діяльність, їх роль і місце у розвитку економіки.
- 22.Бюджетні інвестиції, їх види.
- 23.Капітальні вкладення і джерела їх фінансування.
- 24.Бюджетне фінансування економіки за рахунок цільових державних позик
- 25.Бюджетні кредити підприємствам.
- 26.Дотування збиткових підприємств, фінансове оздоровлення державного сектора і ліквідації збитковості.
- 27.Операційні витрати, їх склад і призначення. Роль і місце бюджету у фінансуванні операційних витрат.
- 28.Видатки бюджету на науку.

Функції держави, їх вплив на склад і структуру видатків бюджету. Роль видатків бюджету у фінансовому забезпеченні потреб соціально-економічного розвитку. Функціональна, відомча та економічна класифікація бюджетних видатків. Оптимізація структури видатків бюджету, її критерії.

Склад видатків бюджету на економічну діяльність, їх роль і місце у розвитку економіки. Бюджет і структурна перебудова економіки країни. Напрями і форми бюджетного фінансування економіки.

Бюджетні інвестиції, їх види. Капітальні вкладення і джерела їх фінансування. Конкурсний відбір об'єктів бюджетного інвестування, його завдання і критерії. Бюджетне фінансування економіки за рахунок цільових державних позик.

Позички з бюджету державним підприємствам, порядок їх видачі і погашення.

Порядок дотування збиткових підприємств. Шляхи фінансового оздоровлення державного сектора і ліквідації збитковості.

Операційні витрати, їх склад і призначення. Роль і місце бюджету у

фінансуванні операційних витрат.

Видатки бюджету на науку. Організація наукових досліджень і джерела їх фінансування. Фінансування фундаментальних досліджень у наукових установах Національної академії наук України, у відомчих наукових закладах та вищих навчальних закладах.

Форми і види соціального захисту населення. Склад видатків бюджету на соціальний захист населення, їх роль в умовах переходу до ринкової економіки. Адресні субсидії громадянам на житло і комунальні послуги. Види разової фінансової допомоги громадянам. Форми і методи фінансового забезпечення соціальної сфери. Бюджетне фінансування закладів соціальної сфери, його організація.

Видатки бюджету на освіту, їх склад і структура. Бюджетні заклади освіти, особливості організації їх діяльності. Фінансування загальноосвітніх шкіл. Особливості кошторисного фінансування шкіл-інтернатів. Фінансування дитячих дошкільних закладів. Бюджетне фінансування вищої освіти. Особливості кошторисного планування у вузах. Позабюджетні кошти державних вищих закладів освіти.

Видатки бюджету на охорону здоров'я, їх склад і структура. Бюджетні заклади охорони здоров'я. Оперативно-сітьові показники медичних установ. Особливості організації фінансової діяльності закладів охорони здоров'я в умовах страхової медицини. Система заробітної плати медичних працівників. Складання і перевірка кошторису медичних установ.

Бюджетне фінансування закладів культури, склад видатків. Особливості кошторису бібліотек, будинків культури та інших культурно-освітніх закладів. Фінансування преси, радіо, телебачення.

Фінансування розвитку фізичної культури і спорту, роль бюджету в державній підтримці олімпійського руху.

Фінансові та політичні аспекти видатків держави на оборону. Воєнна доктрина країни та її вплив на рівень і розмір видатків на оборону. Склад видатків на оборону, порядок їх планування і фінансування.

Видатки бюджету на державне управління, їх склад. Утримання органів законодавчої і виконавчої влади. Видатки на судові органи і прокуратуру. Видатки на правоохоронні органи. Видатки на утримання податкової адміністрації та митних органів. Порядок планування і фінансування видатків бюджету на управління.

Фінансування міжнародної діяльності держави.

Перелік питань до самостійної роботи

1. Функції держави, їх вплив на склад та структуру видатків бюджету.
2. Порядок планування і фінансування видатків бюджету на управління.
3. Фінансування міжнародної діяльності держави.
4. Видатки на дошкільні заклади.
5. Видатки на охорону здоров'я.
6. Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям.
7. Державна допомога сім'ям із дітьми.

8. Видатки на розвиток АПК.
9. Видатки на науку.

Рекомендовані джерела інформації

Основні: 1, 2, 4, 5, 9, 14

Додаткові: 1, 4, 8, 9, 12, 13

Змістовий модуль №3 (ЗМ 3). Державний борг та фінансування державного бюджету.

ТЕМА 6. ФІНАНСУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ

План лекційного заняття

1. Поняття фінансування державного бюджету України та його значення.
2. Бюджетна класифікація фінансування бюджету.

План семінарського заняття:

1. Поняття фінансування державного бюджету.
2. Поняття дефіциту та профіциту бюджету відповідно до Бюджетного кодексу..
3. Сутність і значення класифікації фінансування бюджету.
4. Класифікація фінансування бюджету за типом кредитора.
5. Класифікація фінансування бюджету за типом боргового зобов'язання.

Згідно п.51 ч.1. ст.2 Бюджетного кодексу України – фінансування бюджету – це надходження та витрати бюджету, пов'язані зі зміною обсягу боргу, обсягів депозитів і цінних паперів, кошти від приватизації державного майна, зміна залишків бюджетних коштів, які використовуються для покриття дефіциту бюджету або визнання профіциту бюджету.

Класифікація фінансування бюджету є елементом бюджетної класифікації, яка в свою чергу є методологічним документом, що відображає порядок складання й використання бюджетів.

В Бюджетному кодексі передбачені статті «Класифікація фінансування бюджету» (ст.11) і «Класифікація боргу» (ст.12). Норми цих статей забезпечують прозорість залучення коштів до бюджету та боргових зобов'язань держави.

Класифікація фінансування бюджету це – згрупування за певними ознаками джерел покриття дефіциту бюджету з метою конкретизації напрямів і обсягів запозичення коштів, а також визначення напрямів витрачання фінансових ресурсів, що утворилися в результаті профіциту бюджету.

Класифікація фінансування бюджету містить: джерела отримання фінансових ресурсів, необхідних для покриття дефіциту бюджету і напрями

витрачання фінансових ресурсів, що утворилися в результаті профіциту бюджету.

Витрати на погашення боргу належать до складу фінансування бюджету (по суті вони платежами з погашення основної суми боргу).

Фінансування бюджету класифікуються за:

1) за типом кредитора – за категоріями кредиторів або власників боргових зобов'язань.

2) за типом боргового зобов'язання – за засобами, що використовуються для фінансування бюджету (облігації, кредити), що характеризують вид фінансового інструменту запозичення коштів.

У зв'язку із тим, що державний борг здебільшого є наслідком накопичених і непогашених запозичень держави, здійснених для покриття бюджетного дефіциту, класифікація боргу аналогічна класифікації фінансування бюджету.

Рекомендовані джерела інформації

Основні: 1, 2, 4, 9, 14

Додаткові: 1, 2, 6, 7

ТЕМА 7. ОБСЛУГОВУВАННЯ БОРГОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ

План лекційного заняття

1. Сутність державного боргу та його класифікація
2. Обслуговування державного боргу.

План семінарського заняття

1. Державний кредит як специфічна форма фінансових відносин.
2. Державні позики як основна форма державного кредиту.
3. Класифікація видів державних позик. Види цінних паперів з державних позик.
4. Державний борг, його види.
5. Методи управління державним боргом.
6. Способи управління державним боргом.
7. Видатки бюджету на обслуговування державного боргу
8. Бюджетний дефіцит: визначення, види, причини виникнення.
9. Джерела покриття дефіциту бюджету.

Державний кредит як специфічна форма фінансових відносин. Державна політика позикових фінансів, її передумови. Форми державного кредиту, їх призначення. Суб'єкти державного кредиту, їх класифікація. Чинники державного кредиту.

Бюджетний дефіцит як основний чинник державного кредиту. Роль і місце державного кредиту в покритті дефіциту бюджету. Передумови

державного кредиту: наявність кредиторів, в яких є вільні кошти; довіра з боку кредиторів до держави; заінтересованість у наданні позик; платоспроможність держави у погашенні боргів і виплаті доходу.

Державні позики як основна форма державного кредиту. Класифікація видів державних позик: за правом емісії; за ознакою держателів цінних паперів; за формою виплати доходів; за термінами погашення; за методами розміщення. Види цінних паперів з державних позик: облігації, казначейські зобов'язання (векселі).

Державний борг, його структура. Внутрішній та зовнішній, поточний та капітальний державний борг. Обслуговування державного боргу. Видатки бюджету на обслуговування державного боргу. Управління державним боргом. Способи управління: конверсія, консолідація, уніфікація, обмін облігацій за регресивним співвідношенням, відстрочка погашення, анулювання.

Перелік питань до самостійної роботи

1. Особливості обслуговування державного боргу.
2. Державна кредитна політика.

Рекомендовані джерела інформації

Основні: 1, 2, 4, 8, 9, 14

Додаткові: 1, 13

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ №4 (ЗМ 4). МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ ТА МІЖБЮДЖЕТНІ ВІДНОСИНИ

ТЕМА 8. БЮДЖЕТИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

План лекційного заняття

1. Бюджети місцевого самоврядування у складі бюджетної системи.
2. Види місцевих бюджетів України та їх структура.

Питання до семінарського заняття

1. Місцеве самоврядування в Україні. Права та обов'язки місцевих органів влади щодо формування і використання бюджетів. Місцеві державні адміністрації.

2. Місцеві бюджети як організаційна форма мобілізації частини фінансових ресурсів у розпорядження місцевих органів самоврядування.

3. Види місцевих бюджетів України та їх структура.

Бюджети місцевого самоврядування у складі бюджетної системи. Місцеве самоврядування в Україні. Правове регулювання місцевого бюджетного процесу.

Принципи місцевого самоврядування. Система місцевого

самоврядування. Повноваження органів виконавчої влади. Права та обов'язки місцевих органів влади та управління щодо формування і використання бюджетів.

Матеріальна та фінансова основа місцевого самоврядування. Бюджетний федералізм як принцип побудови фінансів місцевого самоврядування.

Місцеві бюджети як організаційна форма мобілізації частини фінансових ресурсів у розпорядження місцевих органів самоврядування. Види місцевих бюджетів України та їх структура.

Місцеві державні адміністрації. Представницькі органи місцевого самоврядування в Україні. Об'єднання органів місцевого самоврядування в Україні.

Особливості місцевого самоврядування на рівні області, району, міста Києва.

Форми та методи фінансового забезпечення місцевого самоврядування в зарубіжних країнах. Європейська хартія місцевого самоврядування про основні принципи організації місцевих фінансів.

Перелік питань до самостійної роботи

1. Участь органів місцевого самоврядування у фінансово-кредитних відносинах.

2. Європейська хартія місцевого самоврядування про основні принципи організації місцевих фінансів.

Рекомендовані джерела інформації

Основні: 1, 2, 9, 14, 16

Додаткові: 1, 3, 5

ТЕМА 9. ДОХОДИ І ВИДАТКИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ УКРАЇНИ

План лекційного заняття

1. Місцеві бюджети та їх роль у бюджетній системі України.

2. Сутність доходів місцевих бюджетів.

3. Склад і джерела доходів місцевих бюджетів.

4. Сутність видатків місцевих бюджетів.

5. Склад і напрямки видатків.

План семінарського заняття

1. Роль місцевих бюджетів у соціальному та економічному розвитку регіонів

2. Порядок складання проектів місцевих бюджетів, їх взаємозв'язок з проектом Державного бюджету та планами економічного і соціального розвитку регіонів.

3. Особливості затвердження та виконання місцевих бюджетів у разі

несвоєчасного їх прийняття.

4.Склад доходів місцевих фінансових ресурсів.

5.Особливості формування доходів місцевих бюджетів, методи формування доходів місцевих бюджетів.

6.Формування доходів місцевих бюджетів за рахунок місцевих податків та зборів.

7.Структура видатків на здійснення власних і делегованих повноважень.

8.Видатки, що здійснюються з районних бюджетів та міст обласного значення.

9.Склад видатків, що здійснюються з обласних бюджетів.

Роль місцевих бюджетів у соціальному та економічному розвитку регіонів.

Порядок складання проектів місцевих бюджетів, їх взаємозв'язок з проектом Державного бюджету та планами економічного і соціального розвитку регіонів. Стадії бюджетного процесу на місцевому рівні. Порядок розгляду, затвердження та виконання місцевих бюджетів. Порядок складання, розгляду та затвердження звіту про виконання місцевих бюджетів. Особливості затвердження та виконання місцевих бюджетів у разі несвоєчасного їх прийняття. Періодичність, структура та терміни подання звітності про виконання місцевих бюджетів.

Необхідність розподілу місцевих бюджетів на “загальний фонд” та “спеціальний фонд”, їхні джерела та порядок формування.

Особливості формування доходів місцевих бюджетів. Методи мобілізації грошових коштів до місцевих бюджетів. Податкові та неподаткові методи формування доходів місцевих бюджетів.

Склад доходів, що закріплюються за бюджетами місцевого самоврядування та враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів.

Формування доходів місцевих бюджетів за рахунок місцевих податків та зборів. Доходи місцевих бюджетів, що не враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів.

Особливості формування власних коштів у бюджетних установах. Проблемні питання формування та використання власних коштів у бюджетних установах різних рівнів. Участь органів місцевого самоврядування у фінансово-кредитних відносинах.

Підвищення стійкості доходів місцевих бюджетів та подальший розвиток місцевого самоврядування.

Необхідність фінансового планування на різних рівнях місцевих органів влади та управління, методи фінансового планування. Особливості складання фінансових планів у бюджетній та виробничій сферах. Роль місцевих фінансових органів у регіональному фінансовому плануванні.

Склад та структура видатків місцевих бюджетів. Критерії розмежування видів видатків між місцевими бюджетами.

Фінансування власних та делегованих державою повноважень, порядок їх

здійснення та законодавче закріплення. Порядок фінансування з поточного бюджету та бюджету розвитку.

Характеристика видатків, що здійснюються з бюджетів сіл, селищ, міст районного значення, які враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів.

Видатки, що здійснюються з районних бюджетів та бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим і міст обласного значення, які враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів.

Склад видатків, що здійснюються з бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів і враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів.

Роль місцевих фінансових органів у регіональному фінансовому плануванні.

Порядок планування та фінансування соціально-культурних установ. Розрахунки основних показників кошторисного фінансування. Види кошторисів. Поєднання бюджетного фінансування з розвитком платних послуг населенню, виконання робіт за договорами з підприємствами, організаціями, установами на госпрозрахункових засадах.

Специфіка планування і фінансування капітальних укладень у сферу матеріального виробництва, житлового будівництва, будівництва об'єктів соціально-культурного призначення.

Світовий досвід надання бюджетних трансфертів місцевим органам влади.

Перелік питань до самостійної роботи

1. Місцеві бюджети як система фінансових відносин, що складаються між місцевими та державними бюджетами.

2. Джерела наповнення місцевих бюджетів

Рекомендовані джерела інформації

Основні: 1, 2, 9, 14, 16

Додаткові: 1, 3, 5

ТЕМА 10. МІЖБЮДЖЕТНІ ВЗАЄМВІДНОСИНИ

План лекційного заняття

1. Система бюджетного вирівнювання.

2. Види міжбюджетних трансфертів.

3. Коефіцієнти та фінансові нормативи, що коригують бюджетне забезпечення.

План семінарського заняття

1. Чинники та порядок закріплення доходів за бюджетами різного рівня.

2. Поняття та мета регулювання міжбюджетних відносин.

3.Інструменти бюджетного регулювання у взаємовідносинах місцевих бюджетів з Державним бюджетом

4.Міжбюджетні трансферти та їх класифікація.

5.Критерії та порядок розмежування доходів та видатків між окремими бюджетами.

6.Характер та форми взаємовідносин між бюджетами. Види субсидіювання: субсидії, субвенції, дотації.

7.Порядок виділення та використання окремих видів субсидіювання.

Сутність міжбюджетних відносин в Україні. Склад і структура взаємовідносин місцевих бюджетів з Державним бюджетом, їх особливості.

Розподіл видатків відповідно до розподілу повноважень між державною владою і органами місцевого самоврядування. Забезпечення місцевих бюджетів доходними джерелами для виконання власних та делегованих державою фінансових зобов'язань. Перерозподіл через Державний бюджет фінансових ресурсів від «багатих» до «бідних» у фінансовому розумінні регіонів. Формування умов для збільшення зацікавленості органів місцевого самоврядування в мобілізації додаткових доходів. Використання, в процесі виконання бюджету, різних форм взаємодії між Державним і місцевими бюджетами.

Інструменти бюджетного регулювання у взаємовідносинах місцевих бюджетів з Державним бюджетом: власні доходи, відсоткові відрахування від загальнодержавних податків і прибутків, дотації вирівнювання, субсидії, субвенції, внески до Державного бюджету України, міжбюджетні взаєморозрахунки, бюджетні позички.

Взаємовідносини в бюджетній сфері між різними рівнями місцевих бюджетів, їх особливості. Порядок використання інструментів бюджетного регулювання між різними рівнями місцевих бюджетів.

Розрахунок дотації загального вирівнювання та коштів, що передаються до Державного бюджету з бюджету Автономної Республіки Крим, обласного бюджету та бюджетів міст Києва і Севастополя.

Існуючі суперечності в побудові системи взаємовідносин місцевих бюджетів з Державним бюджетом. Шляхи вдосконалення міжбюджетних відносин в Україні.

Питання до самостійної роботи

1.Фактори, що визначають порядок і пропорції розподілу доходів між бюджетами.

2.Субвенції з ДБУ на виконання інвестиційних проектів

Рекомендовані джерела інформації

Основні: 1, 2, 9, 14, 16

Додаткові: 1, 5, 13

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДО МОДУЛЬНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Тестові завдання до модульної контрольної роботи 1

1. Бюджет за економічним змістом — це:

- 1) план утворення і використання фінансових ресурсів для забезпечення функцій, які здійснюються органами державної влади України, органами влади Автономної Республіки Крим та місцевими органами самоврядування;
- 2) загальнодержавний фонд коштів, з якого органи державної влади отримують кошти для матеріального опосередкування свого функціонування;
- 3) відносини щодо формування на загальнодержавному і регіональному рівнях централізованих фондів, призначених для реалізації функцій держави;
- 4) загальне можливе обчислення майбутніх видатків та очікуваних для покриття їх доходів держави з підведеним балансом для певного майбутнього періоду часу.

2. Період дії бюджету (бюджетний період) в Україні встановлено на строк:

- 1) з 1 квітня по 31 березня;
- 2) з 1 липня по 30 червня;
- 3) з 1 січня по 31 грудня;
- 4) з 1 вересня по 31 серпня.

3. Бюджет держави є складова ланка:

- 1) загальнодержавних фінансів;
- 2) місцевих фінансів;
- 3) державних фінансів;
- 4) міжнародних фінансів;
- 5) державного кредиту.

4. Які основні функції бюджету держави?

- 1) перерозподіл валового внутрішнього продукту, державне регулювання і стимулювання економіки, бюджетний контроль, фінансове забезпечення соціальної політики;
- 2) контроль за формуванням і використанням централізованого фонду грошових коштів;
- 3) фінансове забезпечення соціальної політики;
- 4) фінансування національної економіки;
- 5) державне регулювання і стимулювання економіки;
- 6) забезпечення виплати заробітної плати працюючим у виробничій сфері.

5. Бюджет як фінансовий план - це:

- 1) встановлений нормами закону, прийнятого Верховною Радою, або

рішеннями місцевих Рад, план формування і використання децентралізованого фонду коштів, необхідного для здійснення їх завдань і функцій держави в цілому та органів місцевого самоврядування;

2) розпис доходів і видатків держави, який затверджується органами законодавчої і виконавчої влади у вигляді закону;

3) план формування централізованого фонду коштів та його використання, що відображає економічну, соціальну, оборонну та міжнародну політику держави;

4) плановий документ, в якому встановлюється обсяг бюджетних асигнувань, їх постатейні і поквартальний розподіли;

5) план формування централізованих та децентралізованих фондів коштів та їх використання.

6. Які показники характеризують стан бюджету як фінансового плану?

1) профіцит; баланс; надлишок; дефіцит;

2) бюджетний дефіцит; баланс бюджету; профіцит; надлишок.

3) бюджетна рівновага; дефіцит; надлишок.

4) рівновага доходів і видатків бюджету; бюджетний дефіцит; перевищення доходів над видатками.

5) баланс бюджету; бюджетний дефіцит; надлишок.

7. В яких розрізах розглядається структура бюджету держави?

1) бюджетний устрій та бюджетна система;

2) бюджетний процес та бюджетний й устрій;

3) горизонтальний і вертикальний;

4) склад і питома вага;

8. Які є види бюджетів?

1) державний бюджет і місцеві бюджети;

2) центральні та місцеві бюджети;

3) централізовані та децентралізовані бюджети;

4) державний бюджет, регіональні та місцеві бюджети

9. До бюджетної системи України належать:

1) державний бюджет України, місцеві бюджети і бюджети місцевого самоврядування;

2) центральні та місцеві бюджети;

3) державний бюджет України, Республіканський бюджет АР Крим та місцеві бюджети;

4) центральний і регіональні бюджети.

10. Як поділяються місцеві бюджети відповідно до адміністративно-територіального поділу?

1) обласні, міські, районні бюджети, бюджети селищ і сіл;

2) обласні, районні, міські бюджети, бюджети районів у містах, селищ і

сіл;

3) централізовані та децентралізовані місцеві бюджети;

4) республіканський бюджет АР Крим, обласні, районні бюджети, бюджети районів у містах бюджету місцевого самоврядування.

11. Бюджет держави є складовою ланкою:

1) фінансового ринку;

2) місцевих фінансів;

3) державних фінансів;

4) міжнародних фінансів.

12. Бюджетний процес охоплює стадії:

1) складання проекту бюджету, розгляд і затвердження бюджету, виконання бюджету, складання звіту про виконання бюджету і його затвердження;

2) складання проекту бюджету, розгляд бюджету, затвердження бюджету, виконання бюджету;

3) складання проекту бюджету, розгляд і затвердження бюджету, складання бюджетного розпису, виконання бюджету.

13. Проект державного бюджету на наступний рік затверджує:

1) Верховна Рада України;

2) Міністерство фінансів України;

3) Кабінет Міністрів України;

4) вірної відповіді немає.

14. Бюджетний устрій — це:

1) консолідований бюджет України;

2) об'єднання усіх ланок бюджету;

3) принципи бюджетного процесу;

4) організація і принципи побудови бюджетної системи.

15. Бюджетна система це:

1) система групування доходів і витрат бюджету за однорідними ознаками;

2) діяльність державних органів зі складання розгляду і затвердження бюджету; складання, розгляду і затвердження звіту про його виконання;

3) організація і принципи побудови бюджетної системи, її структура;

4) усі бюджети України.

16. Фінансовий механізм — це:

1) фінансові відносини стосовно розподілу ВВП;

2) сукупність суб'єктів і об'єктів фінансового розподілу;

3) система встановлених державою форм і методів організації фінансових відносин, інструментів та важелів впливу на соціально-економічний розвиток суспільства;

4) всі відповіді правильні.

17. Фінансовими механізми - це:

1) сукупність економіко-організаційних і правових форм та методів управління фінансовою діяльністю держави;

- 2) діяльність по формуванню, розподілу та перерозподілу централізованих і децентралізованих фондів грошових ресурсів;
- 3) правове регулювання фінансових відносин, що виникають при створенні і використанні фондів фінансових ресурсів;
- 4) вірної відповіді немає.

18. Які є види бюджетів?

- 1) державний бюджет і місцеві бюджети;
- 2) центральні та місцеві бюджети;
- 3) централізовані та децентралізовані бюджети;
- 4) державний бюджет, регіональні та місцеві бюджети.

19. Бюджет держави є складовою ланкою:

- 1) місцевих фінансів;
- 2) державних фінансів;
- 3) міжнародних фінансів;
- 4) фінансового ринку.

20. Бюджет держави – це:

- 1) система економічних відносин, які виникають у суспільстві в процесі формування, розподілу та використання централізованого фонду грошових коштів держави;
- 2) сфера економічних відносин, де відбувається купівля-продаж фінансових ресурсів;
- 3) фінансовий план доходів і витрат держави;
- 4) грошові фонди, що знаходяться в руках держави.

21. Бюджетні ресурси – це:

- 1) фінансові кошти, які сконцентровані в Державному та місцевих бюджетах;
- 2) фінансові кошти, які сконцентровані в кредитних установах;
- 3) фінансові кошти, які сконцентровані у суб'єктів економічної діяльності;
- 4) вірної відповіді немає.

22. Державний бюджет є:

- 1) системою бюджетних відносин з приводу формування і використання державних фінансових ресурсів для виконання державою властивих її функцій;
- 2) інструментом забезпечення фінансовими ресурсами суб'єктів господарювання;
- 3) прогноз економічного і соціального розвитку суспільства;
- 4) грошові відносини з приводу передачі у тимчасове користування грошових коштів на умовах повернення, платності, строковості і забезпеченості.

23. Які є види бюджетів?

- 1) державний бюджет і місцеві бюджети;
- 2) центральні та місцеві бюджети;
- 3) централізовані та децентралізовані бюджети.

Тестові завдання до модульної контрольної роботи 2

1. На які групи поділяються доходи бюджету від загальнодержавних податків і зборів у процесі їх розподілу між і окремими ланками бюджетної системи?

- 1) податкові і неподаткові надходження;
- 2) податкові і неподаткові надходження, доходи від операцій з капіталом, офіційні трансферти;
- 3) закріплені і регулюючі доходи;

2. Які використовуються методи формування доходів бюджету?

- 1) вилучення доходів з державного сектора економіки; одержання доходів від державних угідь; податковий;
- 2) отримання доходів від державних угідь, майна і послуг; перерозподіл доходів юридичних і фізичних осіб за допомогою податків; залучення позик, і
- 3) отримання доходів від державної власності; фіскальний; залучення позик;
- 4) пряме вилучення доходів з державного сектора; отримання доходів від державних угідь, майна і послуг; перерозподіл доходів юридичних і фізичних осіб за допомогою податків та зборів; залучення позик.

3 Які є внутрішні джерела формування доходів бюджету?

- 1) міжнародний кредит, національне багатство, національний дохід;
- 2) створений валовий внутрішній продукт національне багатство;
- 3) валовий національний продукт, державний кредит, емісійний дохід;
- 4) податкові та неподаткові надходження.

4. Яким чином поділяються неподаткові надходження бюджету?

- 1) доходи від власності та підприємницької діяльності; адміністративні штрафи та санкції; плата за навчання іноземних громадян у навчальних закладах; інші надходження;
- 2) надходження від штрафів та фінансових санкцій; доходи від власності та підприємницької діяльності; інші неподаткові надходження;
- 3) доходи від власності та підприємницької діяльності; доходи від некомерційного та побічного продажу; надходження від сплати штрафних санкцій; інші неподаткові надходження;
- 4) адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційного та побічного продажу; доходи від власності та підприємницької діяльності;
- 5) надходження від штрафів та фінансових санкцій; інші неподаткові надходження.

5. Яким чином поділяються доходи бюджету від операцій з капіталом?

- 1) надходження коштів від реалізації безхазяйного майна; доходи Державного комітету України по матеріальних резервах; надходження від продажу землі;

2) надходження коштів від реалізації майна, що за правом спадкоємства перейшло у власність держави; надходження від продажу державних запасів товарів; надходження від продажу землі;

3) надходження від продажу основного капіталу; надходження від продажу державних запасів товарів; надходження від продажу землі та нематеріальних активів;

4) надходження від продажу державних запасів товарів; надходження від реалізації безхазяйного майна і майна, що за правом спадкоємства перейшло у власність держави, та скарбів; надходження від продажу землі та нематеріальних активів.

6. Якими методами можуть залучатися зовнішні джерела доходів?

1) аналітичний, нормативний, прямого рахунку, балансовий;

2) пряме вилучення доходів з державного сектора, податковий, позичковий, отримання доходів від державних угідь, перерозподіл доходів юридичних і фізичних осіб за допомогою податків;

3) міжнародний кредит, оподаткування експортно-імпортової діяльності, прямий перерозподіл, ціновий механізм, валютне регулювання;

4) створений валовий внутрішній продукт, національне багатство.

7. За якими ознаками класифікуються видатки бюджету?

1) роль у відтворенні виробництва; суспільне призначення; цільове призначення;

2) галузі економіки і соціальної сфери; рівні бюджетної системи; форми бюджетного фінансування;

3) суспільне і цільове призначення; роль у відтворенні виробництва; галузі економіки і соціальної сфери; рівні бюджетної системи; форми бюджетного фінансування;

4) ролі у процесі відтворення; суспільно-цільове призначення; галузі національної економіки; рівні бюджетної системи; форми бюджетного фінансування.

8. Як поділяються видатки бюджету за формами бюджетного фінансування ?

1) постатейне, глобальне та змішане фінансування;

2) проектне та кошторисне фінансування;

3) бюджетні кредити та бюджетні трансферти;

4) проектне і кошторисне фінансування, бюджетні трансферти;

5) бюджетні кредити, бюджетні трансферти, проектне і кошторисне фінансування.

9. Як поділяються видатки бюджету за суспільним позначенням?

1) виробничі і невиробничі;

2) економічні, соціальні, управлінські;

3) обслуговування державного боргу, економічні, соціальні, управлінські;

4) соціальні, управлінські, економічні, оборонні.

10. Які є групи видатків бюджету за економічною структурою?

1) поточні видатки і видатки розвитку;

- 2) поточні і капітальні видатки;
- 3) видатки на товари і послуги; виплата відсотків; субсидії і поточні трансфертні виплати; створення державних запасів і резервів; придбання землі і нематеріальних активів;
- 4) сукупні, поточні і капітальні видатки, нерозподілені видатки, кредитування з вирахуванням погашення.

11. Що відображає функціональна класифікація видатків бюджету?

- 1) поточні і капітальні видатки;
- 2) поточні і капітальні видатки, кредитування без погашення;
- 3) поточні видатки і видатки розвитку;
- 4) функції держави.

12. Що відображає відомча класифікація видатків бюджету?

- 1) фактичне використання міністерствами і відомствами бюджетних коштів;
- 2) розподіл бюджетних асигнувань між безпосередніми отримувачами коштів з бюджету;
- 3) фінансування поточного утримання міністерств і відомств;
- 4) розподіл бюджетних коштів між ланками міністерств і відомств на поточні потреби.

13. Що відображає економічна класифікація видатків бюджету?

- 1) поточні видатки і видатки розвитку;
- 2) поточні і капітальні видатки;
- 3) статті та підстатті видатків, елементи цільових витрат;
- 4) поточні і капітальні видатки, кредитування з вирахуванням погашення. Тест.

14. Які заклади належать до системи соціального забезпечення?

- 1) дитячі заклади-інтернати (для дітей з різними відхиленнями здоров'я), дитячі заклади-інтернати профільні (спортивні, мовні), будинки-інтернати для пристарілих та інвалідів;
- 2) дитячі дошкільні заклади, притулки для неповнолітніх;
- 3) будинки-інтернати для пристарілих та інвалідів притулки неповнолітніх, дитячі заклади-інтернати (для дітей з різними відхиленнями здоров'я);
- 4) санаторії та профілакторії;
- 5) заклади охорони здоров'я.

15. Житлова субсидія - це:

- 1) щорічна адресна безготівкова грошова допомога на оплату комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива;
- 2) щомісячна адресна безготівкова грошова допомога на оплату комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива;
- 3) щомісячна адресна безготівкова грошова допомога на оплату комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива на поворотній основі;

4) щомісячна адресна готівкова грошова допомога на оплату комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива.

16. Розмір субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг визначається як:

- 1) різниця розміру плати на календарний рік у межах норм споживання та обов'язкової частки плати;
- 2) різниця розміру плати на календарний рік у межах норм споживання і річного сукупного доходу;
- 3) різниця загального місячного розміру плати фактичного споживання та обов'язкової частки плати;
- 4) різниця загального місячного розміру плати в межах норм споживання та обов'язкової частки плати;
- 5) інше.

17. Які групи видатків включаються до видатків бюджету на національну оборону?

- 1) утримання Збройних Сил, правоохоронна діяльність і забезпечення безпеки держави, закупівля озброєння і військової техніки;
- 2) утримання Збройних Сил, закупівля озброєння і військової техніки, капітальне будівництво, науково-дослідні і дослідно-конструкторські роботи;
- 3) правоохоронна діяльність і забезпечення безпеки держави,
- 4) утримання Збройних Сил, попередження та ліквідація надзвичайних ситуацій і наслідків стихійного лиха;
- 5) капітальне будівництво, науково-дослідні і дослідно-конструкторські роботи;
- 6) фундаментальні дослідження.

18. Ставка заробітної плати (розмір грошового утримання) військовослужбовців залежить від:

- 1) кількості підлеглих і строку служби (стажу);
- 2) посади та строку служби;
- 3) військового звання та посади;
- 4) посади, військового звання, відзнак;
- 5) військового звання, строку служби, посади;

19. До видатків бюджету на управління належать:

- 1) державне управління, культура і мистецтво, правоохоронна діяльність і забезпечення безпеки держави;
- 2) засоби масової інформації;
- 3) державне управління, міжнародна діяльність, правоохоронна діяльність і забезпечення безпеки держави;
- 4) поповнення державних запасів і резервів;
- 5) правоохоронна діяльність і забезпечення безпеки держави, купівля озброєння та військової техніки;
- 6) купівля озброєння та військової техніки.

20. До видатків бюджету та державне управління належать:

- 1) функціонування законодавчої і виконавчої влади; утримання Президента України та його апарату; інші видатки на загальнодержавне управління;
- 2) утримання фінансових і фіскальних органів; загальне планування та статистичні служби; функціонування законодавчої влади; функціонування виконавчої влади; утримання Президента України та його апарату; інші видатки на загальнодержавне управління;
- 3) утримання Головного управління урядового зв'язку; утримання Президента України та його апарату; функціонування законодавчої і виконавчої влади; інші видатки на загальнодержавне управління;
- 4) утримання фінансових і фіскальних органів; загальне планування та статистичні служби; функціонування законодавчої і виконавчої влади; утримання Президента України та його апарату; утримання Головного управління урядового зв'язку; інші видатки на загальнодержавне управління;
- 5) функціонування законодавчої влади; утримання Конституційного суду;
функціонування виконавчої влади; утримання Президента України та його апарату; утримання Головного управління урядового зв'язку; інші видатки на загальнодержавне управління.

21. Бюджетна класифікація це:

- 1) система групування доходів і витрат бюджету за однорідними ознаками;
- 2) діяльність державних органів зі складання розгляду і затвердження бюджету, складання, розгляду і затвердження звіту про його виконання;
- 3) організація і принципи побудови бюджетної системи, її структури;
- 4) усі бюджети України.

22. Які види платежів належать до прямих податків:

- 1) акцизний податок, мито;
- 2) податок на прибуток підприємств, податок на доходи фізичних осіб;
- 3) ПДВ;
- 4) всі відповіді правильні.

23. Збалансований бюджет:

- 1) доходи перевищують видатки;
- 2) доходи і видатки є рівними;
- 3) доходи менші видатків;
- 4) правильної відповіді немає.

24. Дефіцит бюджету це:

- 1) доходи перевищують видатки;
- 2) доходи не перевищують видатків;
- 3) доходи менші видатків;
- 4) правильної відповіді нема.

25. Профіцит бюджету — це:

- 1) перевищення доходів держави над її видатками;

- 2) збільшення видатків держави;
- 3) перевищення видатків держави над її доходами;
- 4) сума податкових надходжень скорочується.

Тестові завдання до модульної контрольної роботи 3

1. Як розрізняється бюджетний дефіцит відповідно до форм прояву?

- 1) активний, пасивний;
- 2) вимушений, свідомий;
- 3) відкритий, прихований;
- 4) негативний, позитивний.

2. Які є джерела покриття бюджетного дефіциту?

- 1) державний кредит, податки, прибуток, інвестиції;
- 2) державна позика, грошова емісія;
- 3) надзвичайний податок, комерційний кредит, амортизаційні відрахування;
- 4) міжнародний кредит, валютний фонд держави, монетарні метали;
- 5) євровалюта, промислове золото, діаманти, національний дохід.

3. Бюджетні асигнування — це форма:

- 1) колективного капіталу;
- 2) покриття витрат за рахунок позичених коштів;
- 3) покриття витрат за рахунок власних коштів;
- 4) державного фінансового забезпечення;
- 5) державного кредитування.

4. Кошторис - це:

- 1) бюджетні асигнування, розподілені поквартальне і постатейно;
- 2) плановий документ, в якому встановлюються обсяг бюджетних асигнувань, їх постатейний і поквартальний розподіли;
- 3) розпис доходів і видатків, збалансованих у часі з поквартальним розподілом;
- 4) плановий документ з переліком бажаних витрат і можливих надходжень певної бюджетної установ; їх постатейний і поквартальним розподіли.

5. Які існують види кошторисів?

- 1) поточний, капітальний, зведений, загальний;
- 2) на централізовані заходи, особовий, загальний, поквартальний,
- 3) індивідуальний, зведений, на централізовані заходи, загальний;
- 4) постатейний та поквартальний.

6. Норми витрат групуються:

- 1) на основі філологічних потреб, на основі статистичних спостережень;
- 2) за базою, характером використання, методом обчислення;
- 3) на обов'язкові і факультативні;
- 4) на виробничі і загальні.

7. В основі планування видатків бюджету на обслуговування

державного боргу лежить:

- 1) обсяг валового внутрішнього продукту на одного жителя;
- 2) співвідношення між сумою боргу й сумою його обслуговування та бюджетом;
- 3) сума заборгованості бюджету по внутрішніх позиках;
- 4) обсяг експортних надходжень та обсяг валового внутрішнього продукту;
- 5) обсяг золотовалютного запасу країни;
- 6) обсяг поточного державного боргу.

8. За характером виплати доходу державні позики поділяються на:

- 1) виплаті по кредитах урядам інших країн, міжнародним організаціям та фінансовим інститутам;
- 2) короткострокові, середньострокові та довгострокові;
- 3) фіксовані та плаваючі;
- 4) дисконтні, вирашні та процентні;
- 5) знеособлені та цільові.

9. Які існують способи коригування позикової політики?

- 1) мінімізація вартості позики, стабілізація державних цінних паперів.
- 2) управління зовнішнім і внутрішнім боргами.
- 3) уніфікація, консолідація, конверсія, мінімізація вартості позики, відстрочка погашення, анулювання.
- 4) уніфікація, консолідація, конверсія, обмін за регресивним співвідношенням, відстрочка погашення, анулювання.
- 5) уніфікація, консолідація, конверсія, обмін за регресивним співвідношенням, анулювання.

10. Внутрішні державні позики — це:

- 1) розміщення цінних паперів серед вітчизняних юридичних і фізичних осіб;
- 2) надходження від урядів інших держав;
- 3) надходження від фінансових інститутів інших держав;
- 4) емісія цінних паперів комерційними банками.

11. У яких випадках ощадна справа належить до державного кредиту:

- 1) при виплаті пенсій населенню;
- 2) у випадку, якщо залучені кошти населення спрямовуються до бюджету і на придбання державних цінних паперів;
- 3) при реалізації лотерей;
- 4) при здійсненні будь-яких операцій ощадним банком.

12. Що розуміють під державним боргом:

- 1) фінансові ресурси держави;
- 2) зобов'язання держави своїм кредиторам;
- 3) резервні бюджетні фонди;
- 4) розмір державного дефіциту.

13. Джерелом покриття державного боргу є:

- 1) державний кредит;
- 2) доходи бюджету;
- 3) кошти міжнародних фінансових установ;
- 4) резервні фонди уряду.

14. Який кредит використовується для покриття дефіциту Державного бюджету:

- 1) державний;
- 2) банківський;
- 3) комерційний;
- 4) всі відповіді правильні.

15. Покриття дефіциту бюджету здійснюється за рахунок:

- 1) скорочення державних витрат;
- 2) внутрішніх державних позик;
- 3) зростання виробництва;
- 4) всі відповіді правильні.

16. Державний кредит — це:

- 1) позика, яка надається від імені держави фізичним особам;
- 2) сукупність відносин, у яких держава виступає у ролі позичальника коштів, кредитора та гаранта;
- 3) грошові відносини між державою та фізичними і юридичними особами з приводу сплати податків;
- 4) заборгованість державних підприємств перед постачальниками.

17. Державний кредит — це:

- 1) складова загальнодержавних фінансів, що дає змогу утворити централізовані фінансові ресурси для загальнодержавних потреб;
- 2) особлива форма грошових відносин, коли держава є кредитором, позичальником або гарантом;
- 3) грошові відносини, які виникають між державою, юридичними і фізичними особами, пов'язані з мобілізацією коштів до державного бюджету та їх використанням на фінансування державних потреб;
- 4) всі відповіді правильні.

18. Форми державного кредиту:

- 1) товарний та грошовий;
- 2) капітальний;
- 3) поточний.

19. Державний кредит містить такі елементи:

- 1) державні позики, кошти населення в ощадних банках, грошово-речові лотереї;
- 2) валюту певної країни та вільноконвертовану валюту;
- 3) резерви НБУ та комерційних банків.

20. Дефіцит бюджету це:

- 1) доходи перевищують видатки;
- 2) доходи не перевищують видатків;
- 3) доходи менші видатків;
- 4) правильної відповіді нема.

Тестові завдання до модульної контрольної роботи 4

1. Які бюджети входять до складу бюджетів місцевого самоврядування ?

- 1) бюджети територіальних громад міста, селища, села та їх об'єднань;
- 2) обласні, районні, міські бюджети, бюджети районів у містах, селищ і сіл;
- 3) централізовані та децентралізовані бюджети;
- 4) республіканський бюджет АР Крим, обласні, районні, міські бюджети, бюджети районів у містах, селищ і сіл.

2. Які принципи лежать в основі розподілу видатків між бюджетами?

- 1) функціональний, економічний і відомчий;
- 2) відомчої підпорядкованості і територіального розташування об'єктів фінансування;
- 3) поточний і розвитку;
- 4) поточний і капітальний.

3. Які є види бюджетного субсидіювання?

- 1) субсидія, субвенція дотація, вилучення коштів;
- 2) субсидія, субвенція дотація, вилучення коштів, бюджетна позичка
- 3) субсидія, субвенції, дотація, взаємні розрахунки;
- 4) бюджетна субвенція державна субсидія, державна дотація;
- 5) бюджетна субвенція бюджетна дотація, бюджетна субсидіями

4. Що таке бюджетна позичка?

- 1) безпроцентне, безстрокове надання коштів з бюджетів вищого рівня бюджетам нижчого рівня на проведення цільових заходів;
- 2) надання коштів з бюджетів вищого рівня бюджетам нижчого рівня на покриття дефіцит відповідного бюджету;
- 3) передача коштів від одного бюджету до іншого на поворотній основі з метою збалансування бюджету;
- 4) надання коштів за бюджетів вищого рівня бюджетам нижчого рівня на покриття тимчасового касового розриву;
- 5) передача коштів бюджету вищого рівня до бюджету нижчого рівня з метою надання фінансової допомоги.

5. Субсидія-це фінансові ресурси, що перераховуються з бюджету вищого рівня до бюджету нижчого рівня на...

- 1) суму доходів, якої не вистачає, не мають цільового призначення;
- 2) фінансування конкретних заходів або установ, мають цільове призначення;
- 3) фінансування видатків на засадах пайової участі, мають суворо цільове призначення;
- 4) вірної відповіді немає.

6. Субвенція-це фінансові ресурси, що перераховуються з бюджету вищого рівня до бюджету нижчого рівня на...

- 1) суму доходів, якої не вистачає, не мають цільового призначення;

- 2) фінансування конкретних заходів або установ, мають цільове призначення;
- 3) фінансування видатків на засадах пайової участі, мають суворо цільове призначення;
- 4) вірної відповіді немає.

7. Місцеві фінанси підпорядковані:

- 1) міжнародним фінансам;
- 2) державним фінансам;
- 3) фінансовому ринку;
- 4) фінансам підприємств.

8. Як поділяються регіональні бюджети?

- 1) обласні, міські, районні, селищ і сіл;
- 2) обласні, районні, міські, районів у містах, селищ і сіл;
- 3) централізовані та децентралізовані;
- 4) республіканський бюджет АР Крим, обласні, районні, районів у містах.

9. Міжбюджетні трансферти — це:

- 1) кошти, які безоплатно і безповоротно передаються з одного бюджету іншому;
- 2) різновид довготермінового кредиту, що погашається клієнтом у розстрочку;
- 3) розмір витрат на розрахункову одиницю;
- 4) всі відповіді правильні.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОЇ МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Сутність бюджету як економічної категорії..
2. Поняття, структура та напрями використання бюджетних ресурсів.
3. Бюджетна політика – сутність та напрями.
4. Бюджетний механізм – сутність, функції, методи.
5. Сутність бюджетного устрою.
6. Сутність та структура бюджетної системи.
7. Внутрішня структура бюджетної системи.
8. Організаційна структура бюджетної системи.
9. Сутність та напрями бюджетної політики.
10. Роль органів фінансового управління у бюджетній системі.
11. Види взаємовідносин між бюджетами.
12. Законодавча і нормативна база бюджетних відносин.
13. Сутність та призначення зведеного (консолідованого) бюджету.
14. Принципи побудови бюджетної системи.
15. Зовнішні та внутрішні фактори впливу на бюджет.
16. Бюджетне планування як складова частина фінансового планування, основи бюджетного планування.
17. Сутність та нормативна база бюджетного планування.
18. Суб'єкти на різних рівнях бюджетного планування.
19. Завдання бюджетного планування. Принципи бюджетного планування.
20. Методи бюджетного планування.
21. Етапи бюджетного планування (зведене та адресне).
22. Система планування бюджету на основі програм.
23. Сутність та завдання бюджетного прогнозування.
24. Бюджетний процес: сутність, стадії та учасники на загальнодержавному та місцевому рівнях.
25. Сутність, об'єкти та суб'єкти бюджетного контролю.
26. Сутність і призначення бюджетної класифікації.
27. Складові бюджету (загальний та спеціальний фонд).
28. Сутність та внутрішні і зовнішні джерела доходів ДБУ.
29. Методи формування доходів ДБУ.
30. Класифікація та склад доходів ДБУ.
31. Структура податкових та неподаткових надходжень.
32. Сутність видатків державного бюджету.
33. Принципи, форми і методи бюджетного фінансування.
34. Бюджетна класифікація видатків.
35. Сутність, джерела та класифікація видатків ДБУ на національну оборону.
36. Сутність, джерела та класифікація видатків на державне управління.

- 37.Склад та джерела видатків на соціальну сферу.
- 38.Склад та джерела видатків на загальноосвітні школи.
- 39.Склад та джерела видатків на професійну підготовку кадрів.
- 40.Склад та джерела видатків бюджету на охорону здоров'я.
- 41.Сутність та склад видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення.
- 42.Склад видатків на соціальний захист населення.
- 43.Класифікація видатків державного бюджету.
- 44.Необхідність і склад видатків на розвиток економіки.
- 45.Напрями, форми і види бюджетного фінансування.
- 46.Сутність та форми державної підтримки економіки.
- 47.Фінансування промисловості та енергетики.
- 48.Склад і джерела видатків на АПК.
- 49.Сутність і склад видатків на науку.
- 50.Сутність фінансування державного бюджету та його значення.
- 51.Бюджетна класифікація фінансування бюджету.
- 52.Сутність державного боргу та його класифікація.
- 53.Методи управління державним боргом.
- 54.Сутність, склад і джерела доходів місцевого бюджету.
- 55.Сутність і склад регулюючих доходів місцевих бюджетів.
- 56.Сутність і склад закріплених доходів місцевих бюджетів.
- 57.Сутність, склад і напрямки видатків ДБУ.
- 58.Структура видатків на здійснення власних та делегованих повноважень місцевих органів влади.
- 59.Система бюджетного вирівнювання.
- 60.Види міжбюджетних трансфертів.
- 61.Поняття бюджетного фінансування та його організація.
- 62.Методи і види бюджетного фінансування із Державного бюджету.
- 63.Кошторисне фінансування.
- 64.Принципи кошторисного фінансування.
- 65.Кошторис, його форми, зміст та види кошторисів.
- 66.Сутність кошторисів бюджетних установ. Касове виконання бюджетів.
- 67.Розпорядники бюджетних коштів, їх повноваження.
- 68.Міжбюджетні трансферти та їх класифікація.
- 69.Критерії та порядок розмежування доходів та видатків між окремими бюджетами.
- 70.Види субсидіювання: субсидії, субвенції, дотації.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96 : із змінами та допов. : станом на 01.01.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (Дата звернення: 28.08.2023 р.).
2. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI : із змінами та допов. : станом на 29.09.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text> (Дата звернення: 28.08.2023 р.).
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI : із змінами та допов. : станом на 01.08.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (Дата звернення: 28.08.2023 р.).
4. Про Державний бюджет України на 2018 рік : Закон України від 07.12.2017 р. № 2246-VIII : із змінами та допов. : станом на 13.12.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2246-19#Text> (Дата звернення: 28.08.2023 р.).
5. Про затвердження Порядку відкриття та закриття рахунків у національній валюті в органах Державної казначейської служби України : Наказ Міністерства фінансів України від 22.06.2012 р. № 758 : із змінами та допов. : станом на 12.02.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1206-12#Text> (Дата звернення: 28.08.2023 р.).
6. Про затвердження Положення про єдиний казначейський рахунок : Наказ Державного казначейства України від 26.06.2002 р. № 122 : із змінами та допов. : станом на 12.02.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0594-02#Text> (Дата звернення: 28.08.2023 р.).
7. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування доходів та інших надходжень державного бюджету : Наказ Міністерства фінансів України від 29.01.2013 р. № 43 (z0291-13) : із змінами та допов. : станом на 29.06.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0291-13#Text> (Дата звернення: 28.08.2023 р.).
8. Про затвердження Середньострокової стратегії управління державним боргом на 2018-2020 роки : Постанова Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 р. № 883. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/883-2018-%D0%BF#Text> (Дата звернення: 28.08.2023 р.).
9. Чала Н. В., Лазоренко Л. В. Бюджетна система : навч. посіб. Київ : Знання, 2010. 223 с.
10. Фінанси та кредит: бюджетна система, місцеві фінанси, фінансова діяльність суб'єктів підприємництва, податкова система : навч. посіб. для самост. підготов. до компл. держ. екзамену з фаху / Бедринець М. Д. та ін. ; за заг. ред. Л. Л. Тарангул. Чернівці : Прут, 2012. 252 с.
11. Гордієнко В. О., Тимошенко М. В. Бюджетний менеджмент : навч.-метод. посіб. Київ : Знання, 2010. 188 с. (Вища освіта ХХІ століття).
12. Бюджетна система України та Євросоюзу : монографія / Булгакова С. О та ін. ; за заг.ред. А. А. Мазаракі. Київ : Нац. торг.-екон. ун-т, 2010. 409 с.

13. Бюджетне законодавство України / уклад. І. С. Тимошук. Київ : Юрінком Інтер, 2011. 372 с.
14. Фінанси : навч. посіб. / Загорський В. С., Вовчак О. Д., Благун І. Г., Чуй І. Р. 2-ге вид., стер. Київ : Знання, 2008. 247 с.
15. Юрій С. І., Стоян В. І. Мац М. Й. Казначейська система : підруч. Тернопіль : Карт Бланк, 2009. 94 с.
16. Ткачук І. Г. Державні фінанси : підруч. Івано-Франківськ : ДВНЗ «Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника», 2015. 510 с.

Додаткові джерела:

1. Порівняльна редакція кодексу «Бюджетний кодекс України (БКУ)». URL: https://urist-ua.net/кодекси/бюджетний_кодекс_україни/зміни/?d1=24.12.2017&d2=01.01.2018 (Дата звернення: 28.08.2023 р).
2. Адонін С. В., Ізюмська В. А. Особливості дефіциту державного бюджету України на сучасному етапі. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент*. 2016. № 19. С. 108–111.
3. Кулай А. В. Механізм формування доходів бюджетів місцевого самоврядування в Україні : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук. : 08.00.08 / Ін-т регіон. дослідж. Нац. акад. наук України. Львів, 2010. 20 с.
4. Корень Н. В. Модернізація механізму бюджетного регулювання соціально-економічного розвитку в Україні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : 08.00.08 / М-во освіти і науки молоді та спорту України, ПВНЗ «Європейський університет». Київ, 2011. 17 с.
5. Костовська В. А. Удосконалення бюджетів місцевого самоврядування в процесі реформування міжбюджетних відносин : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : 08.00.08 / Нац. ун-т держ. подат. служби України. Ірпінь, 2010. 20 с.
6. Сіташ Т. Д. Управління бюджетним дефіцитом. *Економіка та держава*. 2015. № 2. С. 43–46. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/2_2015/11.pdf (Дата звернення: 28.08.2023 р).
7. Янів Л. М., Зінченко О. А. Проблеми дефіциту державного бюджету України і шляхи їх розв'язання. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Менеджмент інновацій* 2016. Т. 24, Вип. 6. С. 144–153. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdumi_2016_24_6_17. (Дата звернення: 28.08.2023 р).
8. Набока Т. С. Управління видатками бюджету та напрямки його вдосконалення в Україні : дис. ... канд. економ. наук : 08.00.08 / Київ. Нац. економ. Ун-т ім. Вадима Гетьмана. Київ, 2015. 349 с. URL: <https://kneu.edu.ua/userfiles/d-26.006.04/2015/Naboka-dis.pdf> (Дата звернення: 28.08.2023 р).

9. Західна О. Р., Петик Л. О., Щур-Живко О. С. Аналіз доходів та видатків державного бюджету України. *Молодий вчений*. 2018. № 2 (54). С. 714–718. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/2/165.pdf> (Дата звернення: 28.08.2023 р).
10. Голинський Ю. О., Шиманська І. О. Проблеми та шляхи вдосконалення казначейського обслуговування державного та місцевих бюджетів України. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка*. 2017. Вип. 12, Ч. 2. С. 169–172. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/12_2_2017ua/38.pdf (Дата звернення: 28.08.2023 р).
11. Городецька Т. Е., Поровай А. С. Аналіз податкових надходжень в системі доходів бюджету. *Молодий вчений*. 2017. № 2 (42). С. 243–247. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/2/59.pdf> (Дата звернення: 28.08.2023 р).
12. Малиняк Б. С., Толуб'як В. С. *Управління Державними доходами і видатками : навч. посіб. / за заг. ред. Б. С. Малиняка. Тернопіль : Астон. 2015. 154 с.*
13. Маркуц Ю. І. Формування державного бюджету в розвинутих країнах світу та в Україні. *Бізнес Інформ*. 2016. № 11. С. 222–227. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2016_11_39. (Дата звернення: 28.08.2023 р).